

NSZZ PRACOWNIKÓW

SCHRONISK DLA NIELETNICH I ZAKŁADÓW POPRAWCZYCH

Adres do korespondencji: ul. Bydgoska 4, 86-170 Nowe

tel. 603 640 185 e-mail: nszzpsdnizp_zg@wp.pl www.nszz.com.pl

zrzeszony w Forum Związków Zawodowych

Nowe, 09 grudnia 2025 r.

Szanowny Pan:
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Pismo Pana Ministra DBI-I.311.353.2025 z dnia 26 listopada 2025 skierowane do wszystkich Dyrektorów placówek resocjalizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości wywołało wśród społeczności pracowników pedagogicznych zatrudnionych w tychże placówkach gwałtowną reakcję. Związaną nie tylko z niepokojem, ale zabarwioną oburzeniem i niedowierzaniem. Dlatego nasz Związek jako największy reprezentant niezależnej społeczności pracowniczej, postara się Szanownemu Panu Ministrowi nieco przybliżyć fakty, aby przyszłe Pańskie działania były umocowane nie tylko w postrzeganiu rzeczywistości poprzez pryzmat przekroczeń finansowych, ale przede wszystkim poprzez realne potrzeby środowiska.

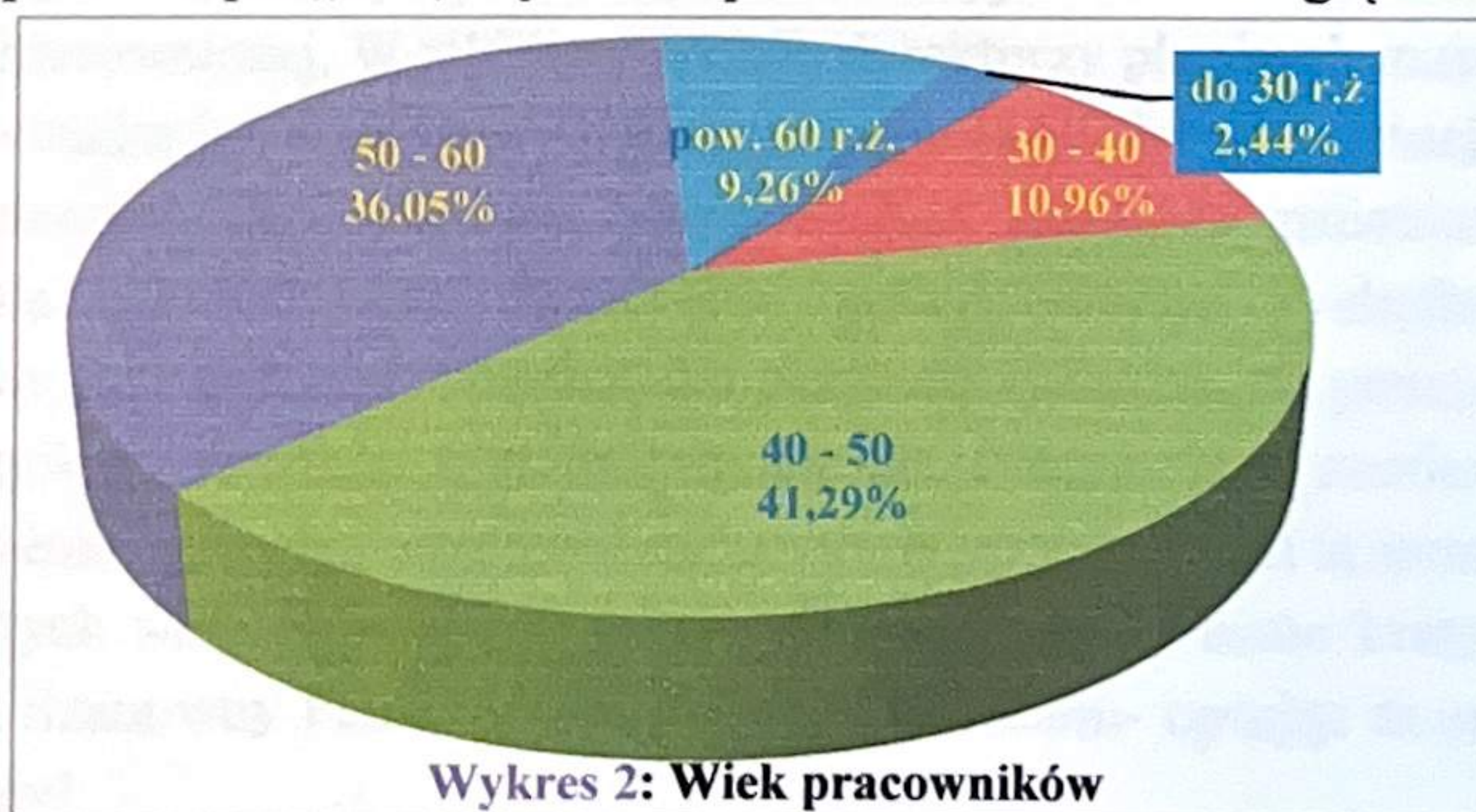
Placówki resocjalizacyjne dla nieletnich podległe Ministerstwu Sprawiedliwości od lat zmagają się z wieloma problemami, które uporczywie sygnalizujemy ministrom w kolejnych rządach. Niestety, ignorowanie postulatów naszego środowiska wpływa tylko negatywnie na system przywracania nieletnich społeczeństwu oraz pragmatykę zawodową pracowników. W tym piśmie zajmiemy się przyczynami i skutkami niedoborów finansowych w placówkach w kontekście szerszym.

Obserwujemy nasilający się, ruch kadrowy w szeregach pracowników pedagogicznych i ochrony. Coraz rzadziej wpływ na to ma odchodzenie na emeryturę, a coraz częściej decydują warunki pracy i płacy. Spójrzmy na realia.

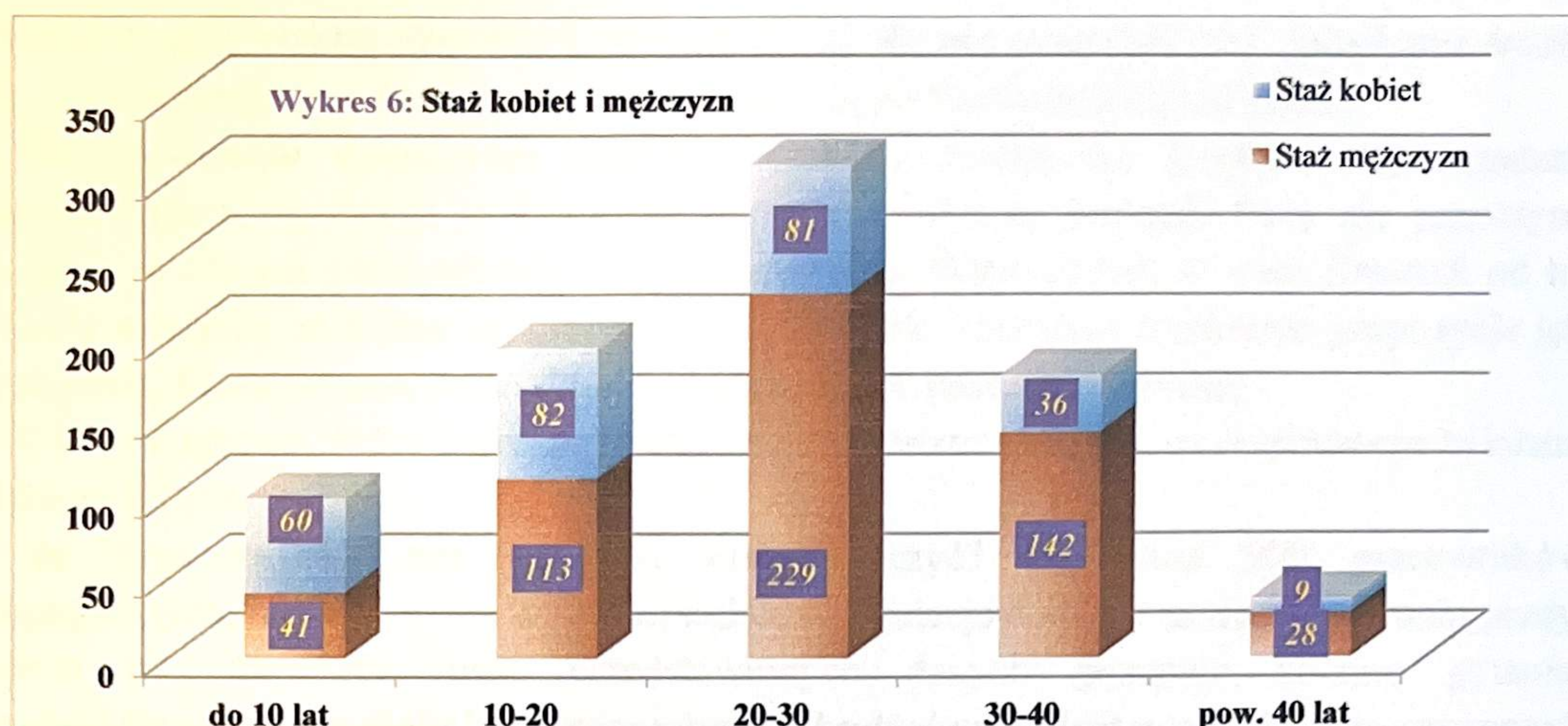
Nowy pracownik pedagogiczny spotyka się z oporem wychowanków, coraz częstszą agresją, nie tylko werbalną, z wysokimi wymaganiami dyrekcji/ministerstwa, a przede wszystkim z koniecznością przestrzegania licznych procedur i wielu aktów prawnych. Szybko orientuje się, że „wisi nad nim miecz Damoklesa” w postaci konsekwencji prawnych, jeżeli nie dopełni procedur lub czegoś zaniedba. Mamy na to wiele przykładów z ostatnich lat. Skutkiem tych warunków pracy są odejścia do szkół wolnościowych i innych instytucji. Te najbardziej spektakularne nawet po jednym dniu w pracy na terenie placówki. To nic, że dla osiągnięcia tego samego celu finansowego pracują w szkolnictwie otwartym kilka godzin lekcyjnych więcej, ale za to spokojnie. Jakie wyjście ma dyrekcja placówki resocjalizacyjnej? **Tylko motywacja finansowa**, bo nawet nie można zachęcić przerwami świątecznymi, feriami i wakacjami. Mając ten jedyny argument w rękach i braki kadrowe, dyrekcja wykorzystuje go maksymalnie. Warto też dodać, że pracownik pedagogiczny w placówce resocjalizacyjnej pracuje rocznie 35 – 40 dni dłużej niż to ma miejsce w szkole powszechnej. **Czy, zatem po przeliczeniu na dni, nasz dodatek rzeczywiście tyle wynosi?** Proszę również wziąć pod uwagę, że *Ustawa o Wspieraniu i Resocjalizacji Nieletnich* poprzez swą konstrukcję daje możliwość umieszczania na terenie placówek klienta lub jak woli pan profesor Marek Konopczyński dziecka, które było lub poprzez charakter dokonanych czynów w każdej chwili (raczej dłuższej-procedury sądowe) może stać się osadzonym w Zakładzie Karnym. Tam natomiast pracownikom przysługują poważne benefity finansowe (dodatek mieszkaniowy, Karta Mundurowa, nadchodząca Karta Rodziny Mundurowej, nagrody świąteczne zarówno dla pracowników cywilnych jak i funkcjonariuszy). Pracownik placówki resocjalizacyjnej ma natomiast możliwość otrzymania dodatku motywacyjnego i dodatku za trudną pracę. Gdzie ten ostatni tylko dla pracowników niepedagogicznych jest pewny, bo określony w sposób sztywny ustawowy. Natomiast pedagogów obowiązuje w tym wypadku zapis „do”, czyli zero procent też wchodzi w grę.

Dane statystyczne mówią same za siebie: kadra pedagogiczna starzeje się. Dane prezentowane obok i **będące w posiadaniu Departamentu** są jednoznaczne. W grupie 40 – 60 lat obserwujemy stabilność zatrudnienia, ale w grupie do lat 40 ruch kadrowy jest znaczny z przyczyn opisanych powyżej.

Statystyka wieku pracowników koresponduje ze stażem pracy.

Wykres 2: Wiek pracowników

Dominują osoby, które powinny już być na emeryturze. Według naszego rozeznania, to ta grupa zatrudnionych generuje dodatkowe koszty głównie z powodu niezdolności do pracy (popularnie: L4). Przyczyną są przeważnie schorzenia psychosomatyczne spowodowane długotrwałym permanentnym stresem. Średnia ważona stażu pracy wynosi 23 lata.

Na bazie powyższego obserwujemy też wzrost uśrednionego wieku pracowników ochrony. Wymienione powyżej fakty są generatorami dodatkowych kosztów wynagrodzenia pracowników, co powoduje niedobory funduszu wynagrodzeń.

Kwestionowane przez Ministerstwo maksymalizowanie dodatków za warunki pracy spowodowane jest koniecznością jakiegokolwiek uatrakcyjnienia warunków zatrudnienia w sytuacjach opisanych powyżej. Ekspozowany przymek „do” był i jest przez nasz Związek kwestionowany. Uważamy, że uczciwie byłoby go usunąć z tekstu, co doprowadzi do jednoznaczności.

Pouczenia o tym, że dodatki nie powinny być przyznawane bezrefleksyjnie i automatycznie jest wysoce krzywdzące dla kadry kierowniczej. W jaki inny sposób dyrektorzy placówek mają zwerbować do pracy innych pracowników jak emerytowani funkcjonariusze służby więziennej, policji czy wojska? Przecież Szanowna Pani ministra Maria Ejchart zamierza zmieniać paradygmat wychowawczy w placówkach. Kim? Emerytami policji, wojska i służby więziennej??? Natomiast Szanowny pan profesor Marek Konopczyński twierdzi, że panuje w placówkach system jest retrebutywny, obrażając tym wszystkich nas. Proponuje w zamian nowe rozwiązania, które winny zmieniać aktualną rzeczywistość, czyli wykraczać poza tą samą kadrę, te same przyzwyczajenia, tych samych ludzi, tą samą infrastrukturę, te same kraty. To dopiero byłyby koszty, których Szanowny Pan Profesor jest przeciwnikiem- optując m.in. za zniesieniem placówki w Świdnicy!

W piśmie wymieniane są wskazania wysokości przyznawanego dodatku obejmujące charakterystykę wychowanków i ich liczebność, lecz ostatecznie okazuje się, że decyduje ilość środków finansowych na dany rok dla placówki. Tu śpieszę poinformować, że spływające informacje z placówek już mówią o niedoborach na rok 2026 w kwocie od miliona złotych w górę. Z pragmatyki wynika, że część wymienionych kryteriów jest pomijalna, bo decyduje „zdolność finansowa”. Zaproponowana regulacja finansowa wprowadzi dodatkową niepewność i niepokój, a tym samym może spowodować dalsze ruchy kadrowe, co nie sprzyja

stabilności pracy wychowawczej. Tym bardziej, że nie ma pewności, czy dodatkowe środki finansowe zostaną wygospodarowane, co zostało ujęte w końcowej części pisma.

Niezapewnienie dyrektorom placówek rezerwy finansowej funduszu wynagrodzeń i nawarstwiający się latami problemy są przyczyną obecnej sytuacji. Stały się przyczyną zdarzenia, w którym poszkodowanymi są pracownicy. Warto dodać, że nasz Związek od lat monituje nie tylko problemy opisane powyżej, lecz też przedstawia konkretne propozycje ich rozwiązania. Może właśnie nadeszła pora, by zauważyć nasze propozycje?

Ostatnia sprawa, która brzmi już całkowicie niezrozumiale jak na interwencję Ministra Polskiego Rządu.

Ilu pracowników ten problem ma dotyczyć? Niespełna 900 pracowników pedagogicznych, bo tylko w ich wypadku wchodzi regulacja dodatku za trudne warunki pracy. Wypada po przeanalizowaniu przedstawionych danych postawić kolejne pytanie. **Czy efekt finansowy w globalnym rozrachunku budżetowym jest pomijalny czy znaczący?** Natomiast ostatnie pytanie brzmi.

Czy to może być problem dla polskiego systemu resocjalizacji dzieci i młodzieży?

z agencjami szarunku

PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
NSZZ PRACOWNIKÓW SdN i ZP

Dariusz Kuszewski

Dariusz Kuszewski

Otrzymują:

1. Minister Sprawiedliwości.
2. Kancelaria Premiera RP.
3. Kancelaria Prezydenta RP